

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 8CoE/42/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4314219324
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Adriana Kálmánová, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2021:4314219324.2

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Adriany Kálmánovej, PhD. a členov senátu JUDr. Vladimíra Novotného a JUDr. Ingrid Doležajovej, v exekučnej veci oprávneného: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zastúpený advokátskou kanceláriou Advocate s.r.o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 36 865 141, proti povinnej: C. N., nar. XX. XX. XXXX, bytom E. T. XXX, o vymozenie pohľadávky vo výške 2 467,64 eura s príslušenstvom, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Levice č. k. 15Er/617/2014-59 zo dňa 28. októbra 2015 v spojení s opravným uznesením č. k. 15Er/617/2014-107 zo dňa 19. mája 2020, takto

rozhodol:

Odvolací súd exekučné konanie **z a s t a v u j e.**

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Rozhodnutie právne odôvodnil s poukazom na § 243d ods. 1, 2, § 44 ods. 1, 2, § 41 ods. 2 písm. d/ zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej len „Exekučný poriadok“), § 33 ods. 2, § 45 ods. 1, 2 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní (ďalej len „Zákon o rozhodcovskom konaní“), § 2 písm. a/, b/, § 3 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o spotrebiteľských úveroch“), § 52 ods. 1, 2, § 53 ods. 1, ods. 4 písm. r/, § 53 ods. 5, § 54 ods. 1, 2, § 879l zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“ alebo „Občiansky zákonník“). Súd prvej inštancie po preskúmaní žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrhu na vykonanie exekúcie, exekučného titulu a zmluvy o úvere, v zmysle ustanovenia § 44 odsek 2 Exekučného poriadku zistil, že oprávnený ako dodávateľ a povinná ako spotrebiteľ uzavreli dňa 09. 05. 2006 zmluvu o úvere č. 4092453. Táto zmluva má povahu spotrebiteľskej zmluvy s poukazom na znenie § 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, znenie § 52 odsek 1 a nasl. Občianskeho zákonníka. Z okolností utvárania zmluvy a najmä s ohľadom na povahu strán zmluvy je zrejmé, že oprávnený pri uzatváraní zmluvy konal v rámci svojej podnikateľskej činnosti a zmluvu uzatvoril s povinnou ako fyzickou osobou nepodnikateľom. Na základe uvedeného mal jednoznačne preukázané, že ide spotrebiteľskú zmluvu a na právny vzťah medzi účastníkmi je nutné aplikovať aj príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách, ktoré majú kogentnú povahu a sú súčasťou obsahu záväzku bez ohľadu na dohodu strán. Zmluvná podmienka, ktorá vyvoláva hrubý nepomer v spotrebiteľskej zmluve v neprospech spotrebiteľa, ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu, je neprijateľná. Takouto neprijateľnou zmluvnou podmienkou je v danom prípade, podľa názoru súdu prvej inštancie, samotná rozhodcovská doložka, a teda exekučným titulom je rozhodcovský rozsudok rozhodcovského súdu, ktorý svoju právomoc odvodzoval z neprijateľnej rozhodcovskej doložky (§ 39, § 53 odsek 5 Občianskeho zákonníka, § 45 odsek 1 písmena c/, odsek 2 zákona o rozhodcovskom konaní účinného v čase podania návrhu na vykonanie exekúcie). Rozhodcovská doložka, zakotvená v bode 17 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, vyžaduje od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní. Na základe uvedeného dospel k názoru, že dojednanie rozhodcovskej doložky v predmetnej

spotrebiteľskej zmluve je neprimeranou podmienkou, spotrebiteľia ňou nie sú viazaní a táto je v rozpore s príslušnými ustanoveniami najmä § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a smernice 93/13/EHS, a s poukazom na to žiadosť súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého PhD. o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v zmysle § 44 odsek 2 Exekučného poriadku zamietol, tak ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto uznesenia.

2. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie oprávnený. Navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Namietal nesprávne právne posúdenie veci. Mal za to, že exekučný súd v prejednávanej veci prekročil rámec preskúmvacej činnosti, ktorú mu zveril Exekučný poriadok a v jeho nadväznosti aj zákon č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní. Poukázal na ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, ako aj na ustanovenia § 45 ods. 1, 2 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní. Uviedol, že exekučný súd v konaní o vydanie poverenia na vykonávanie exekúcie z predložených podkladov posudzuje exekučný titul z formálnej a materiálnej stránky. Zdôraznil, že formálne preskúmvanie exekučného titulu sa obmedzuje na dodržanie všetkých formálnych náležitostí exekučného titulu a preskúmvaním materiálnej stránky zisťuje súd, či sú splnené hmotnoprávne predpoklady exekučného titulu. S poukazom na Nález ÚS SR 5/2000 uviedol, že exekučný súd nemôže v rámci exekučného konania zaujímať právne stanoviská a úvahy k výroku samotného exekučného titulu a musí sa obmedziť len na také dôvody zastavenia exekúcie, ktoré majú povahu skutkovo zjavných dôvodov, teda nemôže sa jednať o dôvody právneho posúdenia veci. Namietal, že postupom súdu v tejto veci a jeho výkladom ustanovenia § 45 Zákona o rozhodcovskom konaní dochádza k nahradzovaniu konania o žalobách o zrušenie rozhodcovských rozsudkov (podľa ust. § 40 cit. právneho predpisu) exekučným konaním, čo je v rozpore s obsahom a účelom Zákona o rozhodcovskom konaní. Ďalej namietal, že súd prvej inštancie pri posudzovaní predložených dôkazov neúplne zistil skutkový stav veci. Poukázal pritom na to, že s povinnou uzatvoril rozhodcovskú zmluvu podľa § 3 a nasl. zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní formou samostatného právneho úkonu a to na samostatnej listine. V niektorých prípadoch je rozhodcovská doložka dohodnutá v rámci všeobecných obchodných podmienok, ktoré sú pre zmluvné strany záväzné. Súd prvej inštancie tieto skutočnosti dostatočne nezisťoval, a tak zaťažil konanie vadou nedostatočne zisteného skutkového stavu. Dodal, že v zmysle čl. 2 ods. 2 tejto zmluvy mala povinná možnosť obrátiť sa v prípade akýchkoľvek sporných otázok spojených so zmluvou o úvere na všeobecný súd. Mal za to, že cieľom ust. § 53 ods. 4 písm. r/ Občianskeho zákonníka je umožniť spotrebiteľom rozhodnúť sa, kde uplatnia svoje práva. Na základe toho na záver vyjadril názor, že súd konal nad rámec zákonných ustanovení.

3. Dňa 27. 02. 2018 povinná súdu prvej inštancie doručila podnet na odklad a zastavenie exekúcie, pretože uznesením Okresného súdu Nitra pod sp. zn. 31OdK/43/2018 zo dňa 01. 02. 2018 došlo k vyhláseniu konkurzu na majetok dlžníka: C. N., nar. XX. XX. XXXX, bytom E. T. XXX (ktorá ako dlžník v danom spore vystupuje v procesnom postavení povinnej), do funkcie správcu bol ustanovený Ing. Rudolf Ivan, so sídlom kancelárie Nitra, Štefánikova 4, bolo rozhodnuté o oddžnení dlžníka tak, že ho zbavuje všetkých dlhov, ktoré môžu byť uspokojené iba v tomto konkurze v rozsahu, v akom nebudú uspokojené v konkurze.

4. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 470 ods. 4 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok - ďalej len „Civilný sporový poriadok“ alebo „CSP“) v rámci odvolacieho konania po tom, ako mu súd prvej inštancie predložil vec na rozhodnutie, ex offo skúmal splnenie procesných podmienok, za ktorých môže v odvolacom konaní konať a rozhodnúť (§ 378 ods. 1 v spojení s § 161 ods. 1 CSP a v spojení s § 470 ods. 1 CSP).

5. S účinnosťou od 01. 07. 2016, prijatím zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), došlo v súlade s § 473 CSP k zrušeniu zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok. Nová právna úprava dôsledne dodržiava princíp okamžitej aplikovateľnosti procesnoprávných noriem, ktorý znamená, že nová procesná úprava sa použije na všetky konania, a to aj na konania začaté pred dňom účinnosti CSP s ustanovenými výnimkami z tohto základného pravidla.

6. Podľa § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

7. Podľa § 470 ods. 2 CSP právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní veci, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentracii konania, ak by boli v neprospech strany.

8. Podľa § 9a ods. 1 Exekučného poriadku, ak to povaha veci nevylučuje, v konaní podľa tohto zákona sa primerane použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku.

9. Podľa § 243h ods. 1 Exekučného poriadku v znení účinnom od 1. apríla 2017, ak tento zákon v § 243i až 243k neustanovuje inak, exekučné konania začaté pred 1. aprílom 2017 sa dokončia podľa predpisov účinných do 31. marca 2017. Pravidlá pre pridelovanie vecí exekútorom podľa § 55 ods. 4 a 5 sa použijú len s ohľadom na veci pridelené podľa predpisov účinných po 1. apríli 2017.

10. Podľa § 167f ods. 1 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov, exekučné konania a obdobné vykonávacie konania, na majetok podliehajúci konkurzu nemožno počas konkurzu začať ani viesť exekučné konanie alebo obdobné vykonávacie konanie.

11. Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia, ak bol vyhlásený konkurz, ide o dôvod, aby sa bez zbytočného odkladu rozhodlo o zastavení konania, v ktorom sa vymáha pohľadávka, ktorá môže byť uspokojená iba v konkurze alebo sa považuje za nevymáhateľnú. Výťažok exekúcie, ktorý ešte nebol vydaný oprávnenému, exekútor po odpočítaní odmeny a svojich trov, vydá oprávnenému.

12. Podľa § 378 ods. 1 CSP, na konanie na odvolacom súde sa primerane použijú ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie, ak tento zákon neustanovuje inak.

13. Podľa § 161 ods. 1 CSP, ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len „procesné podmienky“).

14. Podľa § 161 ods. 2 CSP, ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

15. Odvolací súd, skôr ako pristúpil k vecnému prejednaniu odvolania, zistil, že v prejednávanej veci sú dané dôvody na zastavenie exekučného konania podľa § 167f ods. 2 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii v účinnom znení (ďalej len „zákon o konkurze a reštrukturalizácii“), ktoré bránia vecnému prejednaniu odvolania.

16. Odvolací súd z lustrácie Obchodného vestníka zistil, že uznesením Okresného súdu Nitra sp. zn. 31OdK/43/2018 z 01. 02. 2018 bol vyhlásený konkurz na majetok dlžníka - povinnej (I. výrok). Uznesenie o vyhlásení konkurzu na majetok povinnej bolo zverejnené v Obchodnom vestníku číslo 27/2018, vydanom dňa 07. 02. 2018.

17. Odvolací súd vo vzťahu k procesnému inštitútu zbavenia sa dlhov dlžníka (oddženie) vo všeobecnosti uvádza, že ide o procesný nástroj určený výlučne pre dlžníka, ktorým možno za podmienok ustanovených v zákone č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov dosiahnuť nevymáhateľnosť rozhodujúcej množiny pohľadávok v rozsahu, v ktorom tieto nie sú kryté hodnotou majetku dlžníka, pričom v predmetnom konaní sa nerozlišuje medzi fyzickou osobou - podnikateľom a nepodnikateľom. Oddžiť sa možno dvoma spôsobmi a to konkurzom (podľa štvrtej časti zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a niektorých zákonov) alebo splátkovým kalendárom. Voľba formy oddženia je výlučne na dlžníkovi, ktorý voľbu spôsobu oddženia vykoná podaním príslušného návrhu. Na rozdiel od likvidačného konkurzu súdne konania, v ktorých sa vymáhajú pohľadávky, ktoré sa uspokojujú v oddžovacom konkurze (§ 166a zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a niektorých zákonov) a pohľadávky, ktoré sú v tomto konkurze vylúčené z uspokojenia a sú nevymáhateľné (§ 166b zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a niektorých zákonov), sa neprerušujú, ale súd je povinný tieto konania bez zbytočného odkladu zastaviť (§ 167f ods. 2 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a niektorých zákonov).

18. Odvolací súd v danej právnej veci vzhľadom k tomu, že zverejnením rozhodnutia o vyhlásení konkurzu v Obchodnom vestníku na majetok povinnej nastali účinky vyhláseného konkurzu a súčasne účinky rozhodnutia o oddlžení povinnej a oprávnený si v tomto konaní uplatňuje pohľadávku, ktorá môže byť uspokojená iba v konkurze na majetok povinnej, boli naplnené predpoklady, na základe ktorých odvolací súd z úradnej povinnosti prebiehajúce konanie, t. j. konanie pod sp. zn. 8CoE/42/2020 s poukazom na § 167f ods. 2 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov zastavil.

19. Z dôvodu zastavenia exekučného konania odvolací súd správnosť napadnutého rozhodnutia neposudzoval.

20. Rozhodovanie o trovách exekučného konania v prípade, keď sa exekučné konanie zastavuje z dôvodu, že na majetok povinného bol vyhlásený konkurz (ako je tomu aj v prejednávanej veci) upravuje ustanovenie § 203 ods. 3 Exekučného poriadku v znení účinnom do 01. 01. 2015 (ktoré je vzhľadom na prechodné ustanovenie § 243d ods. 1, 2 Exekučného poriadku aplikovateľné aj v prejednávanej veci, v ktorej sa exekučné konanie začalo pred 01. 01. 2015). Podľa uvedeného ustanovenia, ak sa zastavuje exekučné konanie z dôvodu, že na majetok povinného bol vyhlásený konkurz, má povinnosť hradiť trovy len oprávnený, a to len tú zložku trov, ktorú tvoria nevyhnutné trovy exekúcie. Tieto nevyhnutné trovy exekúcie uhrádza oprávnený súdnemu exekútorovi. Súčasne však podľa už uvedeného ustanovenia o výške týchto trov zastavovaného exekučného konania rozhoduje súd len na návrh exekútora.

21. Súd prvej inštancie preto spolu s doručením tohto uznesenia odvolacieho súdu súdnemu exekútorovi vyzve súdneho exekútora, aby v súdom prvej inštancie určenej primeranej lehote súdny exekútor uviedol, či podáva podľa § 203 ods. 3 Exekučného poriadku v znení účinnom do 01. 01. 2015 návrh na rozhodnutie o trovách tohto exekučného konania. Ak takýto návrh v určenej lehote podá, prípadne ho podá aj bez výzvy súdu, súd prvej inštancie o tomto návrhu rozhodne. Z dôvodu nutnosti tohto ďalšieho procesného postupu aj s prihliadnutím na zásadu hospodárnosti konania (čl. 17 CSP) nerozhodoval o trovách zastavovaného exekučného konania priamo odvolací súd v tomto rozhodnutí.

22. Záverom odvolací súd obiter dictum uvádza, že v prejednávanej veci neprichádzala do úvahy aplikácia zákona č. 233/2019 Z. z. o ukončení niektorých exekučných konaní (ďalej len „zákon č. 233/2019 Z. z.“), keďže tento sa vzťahuje len na ukončenie tých exekučných konaní začatých pred 1. aprílom 2017, v ktorých už prebieha exekúcia na základe vydaného poverenia súdnemu exekútorovi (§ 1, § 2, § 3 ods. 1, § 5 zákona č. 233/2019 Z. z.). O taký prípad nejde v prejednávanej veci, v ktorej prebieha exekučné konanie, ktoré sa začalo pred 1. aprílom 2017, avšak neprešlo do fázy vykonávania exekúcie (nebolo v ňom vydané poverenie na vykonanie exekúcie súdnemu exekútorovi a o to viac mu preto toto ani nebolo doručené).

23. Z uvedených dôvodov odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).